

בבית המשפט העליון

בע"מ 5388/22

לפני: כבוד השופט נ' סולברג

המבקשת: פלונית

נגד

המשיבות: 1. פלונית
2. היועצת המשפטית לממשלה
3. פלונית

בקשת רשות ערעור על פסק הדין של בית המשפט המחוזי בחיפה מיום 22.7.2022 בעמ"ש 46465-01-22 שניתן על-ידי כבוד השופטים: ס' ג'יוסי, ע' אטיאס ונ' סילמן; ובקשה למתן סעד זמני

בשם המבקשת: עו"ד עירא הדר

החלטה

1. בקשת רשות ערעור, ובקשה למתן סעד זמני בערעור, על פסק הדין של בית המשפט המחוזי בחיפה, מיום 22.7.2022, בעמ"ש 46465-01-22 (השופטים ס' ג'יוסי, ע' אטיאס, ו-נ' סילמן), בו התקבל ערעור המבקשת על פסק הדין של בית המשפט לענייני משפחה בחיפה, מיום 6.1.2021, בתלה"מ 29592-03-19 תלה"מ 62117-09-16 (השופטת ה' גורביץ' עובדיה).

רקע עובדתי

2. המבקשת והמשיבה 1 ניהלו מערכת זוגית בעבר. במהלך הזוגיות, בא לעולם בנם הבכור של השתיים. מספר שנים לאחר מכן, הרתה המשיבה פעם נוספת, אך קודם לידת הבן השני (להלן: הקטין), נפרדו השתיים. המבקשת ניהלה קשר מסוים עם הקטין, במתכונת של מפגשים קבועים במרכז-קשר, ועתרה לבית המשפט לענייני משפחה, בתביעה לקבלת צו הורות פסיקתי כאמו של הקטין. תביעתה – נדחתה. בית המשפט לענייני משפחה קבע, כי אין ליתן למבקשת צו הורות פסיקתי, אך הוסיף וקבע כי למשך 30 ימים לאחר פסק הדין, ימשיך רצף המפגשים בינה לבין הקטין להתקיים, וזאת על מנת שיהא סיפק בידה להגיש ערעור – מבלי לקטוע את רצף המפגשים.

3. המבקשת ערערה על פסק הדין לבית המשפט המחוזי. סמוך לאחר הגשת הערעור, הגישה המבקשת בקשה, להורות על המשך קיום המפגשים האמורים עד להכרעה בערעור. ביום 9.2.2022 דחה בית המשפט המחוזי את הבקשה, וזאת בגלל העובדה שהמפגשים נפסקו הלכה למעשה במהלך חודש אוגוסט 2021, ומחמת השיהוי בהגשת הבקשה. עוד קבע בית המשפט, כי "מדובר היה במפגשים במרכז קשר [...] חוששני כי מפגשים מעין אלה, במתכונת האמורה, גם אם הם חשובים למבקשת, אינם כה מיטיבים עם הקטין, שהרי ילד אינו אמור לפגוש את הוריו, בני משפחה או אחרים במרכז קשר". בקשה לעיון חוזר – נדחתה אף היא. ביום 22.8.2022, קיבל בית המשפט המחוזי את ערעורה של המבקשת, וקבע כי היא זכאית לצו הורות פסיקתי.

4. המשיבה לא אמרה נואש, והגישה לבית המשפט המחוזי בקשה לעיכוב ביצוע פסק הדין עד להכרעה בבקשת רשות הערעור שהיא מתעתדת להגיש. בית המשפט המחוזי נענה לבקשה, וביום 19.8.2022 הורה "על עיכוב ביצוע פסק הדין – רישום הורות של [המבקשת], וזאת מן הטעמים באים: ראשית, מדובר בסוגיה עקרונית; שנית, פרק הזמן שחלף עד ש[המבקשת] נקטה הליכים; שלישית, מדובר ברישום העלול להשפיע על צדדי ג".

5. במקביל, הגישה המבקשת את בקשת רשות הערעור שלפני. בבקשת רשות הערעור, טוענת המבקשת, כי "הגם שהמבקשת הוכרה כאמו של [הקטין], בית המשפט לא השלים מלאכתו ולא קבע את סדרי המשמורת וזמני השעות הנדרשים". עוד טוענת המבקשת, כי במסגרת פסק הדין של בית המשפט המחוזי, היה צריך גם לבטל את קביעת בית המשפט לענייני משפחה, שלפיה "הוצאות שנפסקו במהלך ההליך לחובת [המשיבה] בנוגע לביטול מפגשים במרכז קשר/אי הגעה למרכז קשר או סיכול מפגשי מרכז קשר, ככל שלא שולמו – לא ייגבו", אך זו – לא בוטלה.

6. בד בבד עם הגשת בקשת רשות הערעור, הגישה המבקשת גם בקשה למתן סעד זמני בערעור. בבקשה זו, עתרה המבקשת להורות על חידוש מפגשיה עם הקטין, עד להכרעה בבקשת רשות הערעור שהוגשה.

דיון והכרעה

7. דין הבקשה לקבלת סעד זמני – להידחות, מאחר והוגשה טרם זמנה. פסק הדין של בית המשפט המחוזי – מעוכב ועומד, וממילא ההכרה בהורותה של המבקשת טרם נעשתה חלוטה. אמנם, המבקשת, בתגובתה בבית המשפט המחוזי לבקשה לעיכוב ביצוע, ביקשה לייצר הבחנה בין עיכוב הרכיבים הפורמליים שבפסק הדין, לבין עיכוב מהותי, "בעצם ההכרה במעמדה כאמו של [הקטין]"; דא עקא, לא ניתן לשעות להבחנה זו. כפי שנקבע לא אחת, ולאחרונה שוב בהרכב מורחב, צו הורות פסיקתי הוא צו מכונן, היוצר

את ההורות החוקית; לא צו הצהרתי, המעגן את ההורות שכבר קיימת (דנ"א 1297/20 פלוני נ' היועץ המשפטי לממשלה, פסקה 41 (25.7.2022)). ממילא, בהתחשב עם עיכוב הביצוע שעליו הוחלט, לא ניתן, עדיין, ליתן תוקף להורות המהותית של המבקשת, בהעדר עוגן פורמלי להיאחז בו.

8. ממילא, עד שלא יסתיים עיכוב הביצוע (בין אם לאחר הכרעה בבקשת רשות הערעור שתגיש המשיבה, בין אם בחלוף המועד להגשת בקשה שכזו) – לא ניתן להורות על חידוש מפגשי המבקשת עם הקטין. כפי שציין בית המשפט המחוזי, "רק אם ייקבע, כי יש להכיר בהורותה של [המבקשת] על [הקטין], יש לבחון את סוגינת] הסדרי המשמורת וזמני-השהות הואיל וברי, כי האחרון הינו תולדה של הראשון, ולא להיפך". בכך חזר בית המשפט המחוזי על קביעה קודמת, שניתנה בהליך אחר הנוגע לצדדים שלפנינו (רמ"ש 41697-07-18): "הכרה בקשר הורי, אם וכאשר ייקבע, לצד הקביעה כי המפגשים משרתים את טובת הקטין, הם שיכולים יחד להקים זכות לקשר עם הקטין הספציפי שיתחמו את גזריה". בית משפט זה חזר על הדברים בערעור שהוגש על ההחלטה המדוברת (בע"מ 9011/18 פלונית נ' פלונית (9.1.2019)): "לגופו של עניין, שותף אני לעמדתו של בית המשפט המחוזי, לפיה הגדרת מעמדה של המבקשת בחייו של הקטין מתחייבת מקום בו היא מבקשת משמורת והסדרי ראייה עמו, שהרי הא בהא תליא" (וראו גם החלטה נוספת בעניינן של השתיים, בע"מ 4717/18 פלונית נ' פלונית (27.6.2018)). אולי שונים היו פני הדברים אילו המפגשים היו מתמשכים כסדרם במרוצת ההליך בבית המשפט המחוזי, אך בית המשפט המחוזי אמר את דברו בעניין זה; המבקשת לא ערערה על כך; ומזה כשנה שלא נפגשה עם הקטין. בנסיבות העניין, ומשבחר בית המשפט המחוזי לעכב את ביצוע פסק הדין בין השאר בשל התרשמותו כי בקשת רשות הערעור שתוגש מעוררת שאלה עקרונית, לא אשנה את המצב הקיים כעת, מבלי שתישען הבקשה על בסיס משפטי מספק לצורך כך.

9. אשר על כן, הבקשה למתן סעד זמני – נדחית בזאת. אשר לבקשת רשות הערעור, מאחר והמשיבה הודיעה לבית המשפט המחוזי על כוונתה להשיג גם היא על פסק הדין, אין טעם להידרש כעת, בנפרד, לטענותיה של המבקשת ביחס אליו. לאחר שתוגש בקשת רשות הערעור מטעם המשיבה – ידונו הבקשות יחדיו.

ניתנה היום, א' באלול התשפ"ב (28.8.2022).

ש ו פ ט